

Іванова І. В.

Черкаський державний бізнес-коледж

Потапенко Л. В.

Черкаський державний бізнес-коледж

ТЕНДЕНЦІЇ В СУЧАСНОМУ ЄВРОПЕЙСЬКОМУ НАУКОВО-АКАДЕМІЧНОМУ ДИСКУРСІ НА ПРИКЛАДІ АНОТАЦІЙ

Дослідження присвячено вивченню особливостей укладання анотацій для закордонних журналів з урахуванням швидких мовномодифікаційних процесів. Мета дослідження – визначити основні тенденції сучасного європейського науково-академічного дискурсу та охарактеризувати його формально-змістові риси на прикладі анотацій. У процесі дослідження використано метод контент-аналізу та компаративного аналізу, а також типологічний із метою виокремлення сутнісних ознак досліджуваного явища. Розкрито сутність і розмежовано поняття abstract і summary. Виокремлено функції анотації до наукової статті як формату вторинної комунікації. Проаналізовано анотації до наукових статей європейських видань із орієнтацією на форму і змістове наповнення за двома критеріями: композиційно-структурним і лексико-граматичним. Матеріалом дослідження слугували анотації до статей провідних європейських журналів із рубриками різних наукових галузей, як-от Design, Computer Engineering, Economics, Accounting, Humanities, Business Administration, etc. за 2020–2022 роки (наприклад, Computer-Aided Design, Computers & Industrial Engineering, International Journal of Production Economics, International Business and Management тощо), що дало змогу зробити узагальнені висновки про сучасні європейські тенденції. Висвітлено композиційну структуру сучасної анотації до європейських публікацій. Виокремлено найчастотніші кліше для розкриття структурних елементів. Теоретично обґрунтовано та практично проілюстровано зміни в стилістичному і лексико-граматичному наповненні тексту анотації. Описано новий формат анотацій – графічний чи візуальний. Автори доходять висновку: попри тенденцію до відхилення від консервативності наукової сфери, текст академічного дискурсу має відповідати інваріативним вимогам, що висувають світові наукові співтовариства до письмової наукової комунікації. Науково-академічний дискурс не є сталим явищем, а тому потребує регулярного перегляду і дослідження.

Ключові слова: анотація, науково-академічний дискурс, наукова стаття, наукова комунікація.

Постановка проблеми. Інтеграція у європейське академічне середовище висуває певні вимоги до процесів ведення дослідницької діяльності учасниками освітнього процесу. З одного боку, навички академічного письма стають невід'ємною та важливою частиною академічної компетентності, а з іншого – їх правильне застосування може стати проблемою для багатьох дослідників, особливо в процесі оприлюднення результатів наукових досліджень у закордонних виданнях. Щоб цей процес був успішним, необхідно знати мову і розвинути навички письма, необхідно дотримуватися правил і вимог англійської мовної наукової комунікації.

Домінантним жанром первинної англійської наукової комунікації є журнальна стаття (research

article, journal article), чому, очевидно, посприяла сукупність різних чинників, як-от невеликий текстовий обсяг, чіткий структурно-смісловий формат і мовні конвенції, що викристалізувалися в процесі еволюції жанру, а також адаптивність до різних соціотехнологічних обставин спілкування, зокрема до електронного каналу [3]. До вторинної комунікації в науково-академічному дискурсі належать цитати та алюзії. На нашу думку, анотації заслуговують на особливу увагу як формат вторинної наукової комунікації, оскільки стали невід'ємною частиною оприлюднення наукових здобутків у вітчизняній і міжнародній наукових спільнотах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні питання науково-академічного дискурсу

обговорювали та досліджували багато методистів та вчених: Т. Бабенко, М. Бройдо, М. Фогарті, С. Хорт, К. Малоун, С. Парфьонова та ін. Публікації, представлені на електронних ресурсах, звужуються до елементарних порад до анотування наукового тексту зі зразками.

Вагомий внесок у дослідження наукової писемної комунікації зробила українська науковиця Т. Яхонотова. Вона досліджує жанрові та крос-культурні характеристики англomовного наукового журналу, аналізує лінгвогенологію сучасної науки на матеріалі англomовних текстів. Л. Лисенко висвітлює особливості укладання анотацій англійською мовою до статей гуманітарного спрямування, виокремлюючи типові мовні кліше і конструкції. О. Башманівський, А. Усатий, Н. Дяченко та В. Халін аналізують особливості перекладу анотацій наукових статей за допомогою вільнопоширюваних програмних продуктів.

Більшість наявних досліджень актуальні для українських наукових журналів. Однак інтеграція у європейський науковий простір потребує розширення знань про особливості укладання анотацій для закордонних журналів з урахуванням швидких мовномодифікаційних процесів.

Формулювання цілей статті. Мета дослідження – визначити основні тенденції сучасного європейського науково-академічного дискурсу та охарактеризувати його формально-змістові риси на прикладі анотацій.

Виклад основного матеріалу. Стиль науково-академічного дискурсу не має фіксованого стандарту і залежить від предмета та галузі дослідження. Проте очевидно, що він відрізняється від літературного чи публіцистичного стилю.

Для повноцінного розуміння досліджуваного явища ми дослідили і виокремили функції анотації до наукової статті як формату вторинної комунікації.

- інформативну (є короткою інформацією автора про основний зміст та результати свого дослідження);
- пошукову (скорочує та полегшує пошук потрібної наукової інформації);
- комунікативну (є одним із жанрів письмової науково-академічної комунікації);
- оцінювальну (анотація презентує наукове дослідження, є його візитівкою, надає інформацію редактору наукового видання про якість наукової статті, що подається до друку);
- селективну (інформує майбутнього читача щодо доцільності пошуку та звернення до тексту повної статті);

- довідкову (є доступним джерелом інформації при платному доступі до статей наукового журналу);

- репрезентативну (представляє наукову роботу в різних базах даних);

- релевантну (надає інформацію про актуальність наукового дослідження).

У наш час анотації широко використовують в електронних пошукових системах. Їх роль у поширенні письмових дослідницьких продуктів має тенденцію до зростання в інформаційну еру.

Провівши контент-аналіз термінів, ми вважаємо за доцільне розмежувати поняття *abstract* і *summary*, оскільки може виникнути певна плутанина у разі їх взаємозамінного використання. Ця неоднозначність простежується у визначеннях понять навіть у словниках. Кембриджський словник дає такі визначення: «*abstract* – короткий виклад основних ідей або фактів у доповіді, дискусії тощо» [6], «*summary* – коротка форма виступу, статті, книги тощо, що містить лише найважливіші факти чи ідеї» [5].

Існує думка, що «ця проблема виникає через те, що розрізняють два типи анотацій – описову та довідкову. Довідкова анотація – це *summary*. Описова анотація зазвичай складається лише з 2–3 речень, тому вона не є коротким викладом або дуже інформативною. Інформативна анотація (*summary*) – це скорочена версія найбільш суттєвих моментів книги, статті, доповіді чи наради. Зазвичай це приблизно від 5% до 15% розміру оригіналу. Вона корисна, оскільки конденсує матеріал, інформуючи читача про найважливіші моменти оригіналу» [15].

У нашому дослідженні ми послуговуємося терміном *abstract*, оскільки саме його наразі використовують у статтях європейських журналів, які висвітлюють результати наукових розвідок. Ми визначаємо *abstract* як стислий огляд наукового доробку від півсторінки до однієї сторінки (варіюється від 400 до 2000 знаків), у якому викладають основні етапи і результати досліджень. Варто зазначити, що останнім часом з'явилася окрема частина публікації, що має назву *Highlights*, розміщується перед *Abstract* і містить перелік ключових ідей у вигляді маркованого списку. Наприклад:

Highlights

- *Temporal leadership* considers the use and management of time as an explicit function of project leadership.

- The two underlying facets of temporal leadership include temporal planning and temporal reminders,

each critical at different project stages to accomplish the end of the project team task performance.

•At project initiation, leader temporal planning works through the team transition processes to accomplish team task performance.

•During project execution, leader temporal reminders facilitate team action processes [4].

Погоджуємося з думкою, яку висловлює Л. Черчата, зазначаючи, що сучасний англомовний науковий дискурс хоч і зберігає класичну структуру, проте зазнає певних змін. Зокрема, з'являються не властиві йому раніше випадки використання епітетів, метафор, персоніфікацій, уособлень, лексики, властивої для розмовного мовлення – на лексичному рівні; і риторичних запитань, повторень – на синтаксичному. Спостерігається певний відхід від тенденції безособовості в бік певної конкретизації суб'єкта; змінюється хронологія викладу анотації через дублювання структури наукового дослідження (інтегрування нетипових для анотації методів і висновків); усе більш поширеним стає вживання пасивних дієслівних конструкцій та експліцитних лексем [2].

Матеріалом нашого дослідження слугували анотації до статей провідних європейських журналів із рубриками різних наукових галузей, як-от Design, Computer Engineering, Economics, Accounting, Humanities, Business Administration, etc. за 2020–2022 роки (наприклад, Computer-Aided Design, Computers & Industrial Engineering, International Journal of Production Economics, International Business and Management тощо). Це дає змогу робити узагальнені висновки про сучасні європейські тенденції. Аналіз здійснювали за композиційно-структурним і лексико-граматичним критеріями.

Як відомо, характерними рисами коректної анотації є логічність, змістовність, лаконічність, стилістична дотриманість, об'єктивність, оригінальність. Однією з перших спроб уніфікувати вимоги до англомовної анотації була спроба Мауро Б. дос Сантос за допомогою move analysis (аналізу рухів). Згідно з автором, анотації дотримуються схеми з п'яти рухів, а саме: Move 1 спонукає читача ознайомитися з дослідженням, устанавлюючи загальну сферу або тему та вказуючи на недоліки попереднього; Move 2 представляє дослідження, розкриваючи його основні положення або мету; Move 3 описує дизайн дослідження; Move 4 зазначає основні результати; і Move 5 підкреслює важливість дослідження, роблячи висновки або надаючи рекомендації [11].

У більшості випадків українські дослідники послуговуються такою схемою. У вітчизняних наукових виданнях спостерігається чітке дотримання композиційної структури анотації, яка може варіюватися згідно з вимогами конкретного журналу. Обов'язковими елементами вважають актуальність теми, мету, методи дослідження, отримані результати, висновки і перспективи подальших розвідок. На сайтах деяких журналів можна традиційно знайти вимоги до авторів щодо структурованої анотації: яка має містити обов'язкові (Мета, Дизайн / методологія / підхід, Висновки, Оригінальність) та опційні (Дослідницька значущість, Практична значущість, Соціальна значущість) заголовки. На практиці, як засвідчив проведений нами аналіз, європейські журнали мають тенденцію використовувати довільну форму анотації без дотримання вищезазначених інформаційних елементів. Деякі з них навіть схильні до використання наративного стилю викладення інформації. Наукова спільнота поступово відходить від тенденції обмеження дослідницьких робіт викладом суто фактичного матеріалу, намагаючись збагатити його суб'єктивною оцінкою, підкріпивши джерелами й результатами оригінального дослідження завдяки різним методикам та інструментам (зокрема, із застосування інформаційно-комунікаційних технологій), викладаючи змістову частину у власному стилі [2]. Попри вищезазначене, авторам необхідно завжди ретельно перевіряти, чи відповідає анотація їх рукопису вимогам конкретного журналу та типу статті.

Слід зауважити, що окремі автори анотацій імпліцитно дотримуються традиційних композиційних елементів. У процесі дослідження ми змогли виокремити найчастотніші кліше для позначення таких структурних компонентів:

- формулювання цілей і завдань:

The aim of this paper therefore was to study

This dissertation aims to verify

The scope of this paper is purely focused on

The alternative aim of this paper is also to

The purpose of this study is

The purpose was to find out

The paper explores the following: (i)

This study focuses on

This research examined

Our main objective is to analyze

The present article concerns

The general objective of the present work is to analyze

This article examines

The purpose of this study is to identify

*The article provides a theoretical analysis of
This paper interrogates*

Ми можемо зробити висновок про те, що як використовують безпосередньо англійські синоніми слова «мета, ціль» (*purpose, aim, objective*), так і зазначають її опосередковано за допомогою дієслів *focus, concern, examine, interrogate, explore, etc.*;

- методи дослідження:

The paper has collected its data by generating and grounding in observations, developing tentative general conclusions (hypothesis) that may suggest new types of further observations. The paper also touches lightly on some qualitative and quantitative methods of synthesis and provides some background information about the knowledge of synthesis itself.

The methodology reflects a qualitative study, of an exploratory character, based in theoretical foundation

The case study approach was used

To achieve the objectives of the study, both primary, as well as secondary data, have been collected from various sources. The primary data have been collected through a self-structured questionnaire. While preparing the data efforts have been made to justify the objective of the research.

The methodology adopted in the paper is qualitative method, and content analysis was also used to explained these key variables, secondary sources was also adopted in the study [9].

The empirical analysis was conducted

Приклади підтверджують думку про те, що методологію прийнято описувати за допомогою дієслів у Past Simple;

- отримані результати:

The results show that

The results revealed that:

The findings of this research illustrate that

Moreover, the results assert that

Based on the findings of the study, we recommend as follows:

Finally, the paper suggests;

- перспективи подальших розвідок:

Hence, the paper further recommends

This study sets the stage for advancing

*It also opens a new avenue for empirical research of
We encourage further research and discussion about*

The paper therefore advocates for

We discuss several avenues for further research

This study offers theoretical and practical perspectives to support future research

These findings provide valuable reference to

*We conclude with practical implications for ...
and suggestions for future research.*

Як бачимо, виразною рисою останнього структурного розділу є елементи експресії, які більш характерні для художнього стилю, а не наукового.

Істотною відмінністю в змісті анотацій у сучасних європейських журналах можна вважати стислу історичну довідку про досліджуване явище, що подається на початку перед формулюванням мети.

A 22-year old Sudanese engineering student, Alaa Salah has become a global icon of nonviolent protest as she stood up protesting against the authoritarian rule of former president. This chapter aims to capture the sentiments and perspectives of young Sudanese women on their pivotal role as peacebuilder [9].

З метою аналізу за лексико-граматичним критерієм ми виокремили лексико-граматичні особливості, характерні для тексту наукової анотації, а саме:

- абстрактність і узагальнення (використання мовних одиниць абстрактного та узагальненого значення, абстрактної лексики, зокрема термінологічної);

- безособовість, або знеособлення (уживання пасивних, безособових та неозначено-особових конструкцій, а також складносурядних та складнопідрядних речень, у яких переважають іменники, прикметники та неособові форми дієслова);

- підкреслена логічність (використання сполучникових речень, причинно-наслідкових сполучників, вставних слів та зворотів, поділ висловлювання на логічні частини, абзаци);

- термінологічність (відбір та вживання великої кількості спеціальних термінів для позначення наукових чи технічних понять);

- точність (уживання термінів, обмеження синонімічних замінів, уживання вставних конструкцій у функції уточнення);

- відповідність стандартам та лексичним нормам (унікнення скорочень, абревіатур, жаргонізмів, іншої специфічної лексики).

Наступний етап нашого дослідження полягав у типологізації новітніх тенденцій, що мають певні розбіжності чи відхилення від стандартних правил і вимог.

З огляду на часові форми дієслова, найчастотнішим часом, який використовують у анотаціях, є теперішній, а саме Present Simple. Його використовують для констатації фактів, опису методів, узагальнення, порівняння та представлення висновків і результатів. Спостерігається тенденція до все рідшого використання Present Perfect Simple і, здебільшого в пасивному стані, наприклад: *Special attention has been given to....* Мину-

лому часу (Past Simple) віддають перевагу під час опису авторських експериментів, спостережень тощо, для підтвердження чи спростування гіпотез. Наприклад:

Data were collected from the members of 51 teams at three points during an application development project and from team leaders at the conclusion of the project. As hypothesized, team transition processes mediated the relationship between leader temporal planning at project initiation and final team task performance [4].

The experiment results revealed that the proposed method obtained similar accuracy to the finite element methods, but cost less than 62.0% of their computational time [7].

У вітчизняному науково-академічному дискурсі наголошують на часовій єдності. Аналіз англomовних анотацій європейських журналів свідчить про поєднання різних часових форм у межах одного тексту.

В українськомовних анотаціях прийнято вживати пасивні конструкції для акцентуванні на змісті, а не на авторі. У сучасному англomовному науково-академічному дискурсі відбувається поступова відмова від використання пасивних конструкцій і безособових речень. Натомість, називаючи дослідження *paper, study, research, technical note*, використовують активний стан дієслів: *investigate, report on, confirm, show, highlight, discuss, offer, review, contribute to* тощо.

Досить часто у сучасних англomовних анотаціях трапляються речення з підметом у першій особі множини, тоді як в українськомовному науково-академічному дискурсі така форма допустима лише у відгуках і виступах, а також для вираження думки певної групи людей у сполуках *на нашу думку, на наш погляд*. Існує навіть протилежне бачення, що речення із чітко вираженим суб'єктом («*we investigated...*», «*our findings suggest.*») дещо применшують наукову значущість висновків, забарвлюють анотацію надмірним суб'єктивізмом, що недоречно в преамбулі до основного матеріалу [2].

Наприклад:

We propose a new way of designing such a cost-sharing PM program.

In the numerical study, we examine the effect of usage rate on the optimal cost-sharing ratio.

In this paper, we present a new cost-sharing preventive maintenance (PM) program for a product protected by a two-dimensional warranty [14].

Нетиповим для анотацій в українськомовних журналах є використання маркерів дискурсу. Методисти і науковці не мають одностайної думки

щодо їх застосування в академічних текстах. Аналіз анотацій засвідчив їх широке використання у європейських журналах для позначення послідовності, пояснення, підбиття підсумків, управління викладеною інформацією. Найчастотнішими серед маркерів дискурсу (*discourse markers, connectors, linkers*) є *however, therefore, then, whereas, thus, further, moreover, finally*.

Давно відомо, що під час написання анотацій рекомендовано уникати використання аббревіатур, крім загальноприйнятих (за потреби). Практика англomовних джерел свідчить про протилежне. Наявна тенденція до широкого використання аббревіатур і акронімів, які часто повторюються по всьому тексту анотації, але за першою згадкою їх у тексті подається повна назва в дужках.

Many retailers are implementing omnichannel (OC) strategies including buy online, pick up in store (BOPS), buy online, ship from store (BOSS) and buy online, ship to store (STS). We study the impact of mixed fulfillment OC strategies (e.g., BOPS-STS, BOSS-BOPS-STS) on the retailer's store operations [10].

Therefore, in this paper, we present some outcoming of a research project called DisMoSim (Distributed Modeling and Simulation), which proposes an intuitive virtual environment for modeling and simulation that embeds a Multi User Inverse Kinematic Solver (MUKS) [8].

Загальноприйнятим правилом для англomовних анотацій є уникання фразових дієслів. Однак трапляються поодинокі випадки відхилення від правила, що, на нашу думку, зважаючи на тяжіння до вільного формату, може стати тенденцією.

Following the vision of Industry 4.0, manufacturers started to break down products into subsystems, each of which is developed and supplied by different suppliers to tackle the increasing complexity of product development [8]

Вищенаведений приклад містить зразок ще одного відхилення від традиційних норм науково-академічного дискурсу – використання емоційно-забарвлених мовних одиниць. Доволі часто трапляються в анотаціях підсилювальні прикметники і прислівники, що є нетиповим для цього стилю (*unique insights, growing evidence, increasingly greater agency, competing perspectives, valuable reference, etc.*)

This paper also contains an extensive review on the Voronoi diagrams of 2D circular disks and 3D spherical balls [12].

Характерною рисою сучасних анотацій є широке використання професійної термінології,

що робить текст специфічним, вузькопрофільним і впливає на діапазон зацікавленої аудиторії. Водночас спостерігається спрощення решти слів у реченні до загальноживаної англійської. Не таким очевидним видається пошук авторами і використання ускладненої академічної лексики. До прикладів можемо зарахувати:

Ascertain = find out, discover

Enhance = improve

Alignment = regulation

Disaggregate = separate

Facets = parts, features

Mitigate = reduce

До найновітніших тенденцій вважаємо за необхідне зарахувати подання графічної або візуальної анотації, яка досить часто трапляється у вимогах європейських журналів. Вона становить стислий графічний опис основних висновків дослідження. Як правило, це має бути спеціально побудована схема, яка розкриває зміст публікації таким чином, що читач може досягнути його одним поглядом. Графічна анотація переслідує практичну мету полегшення роботи з інформацією, оскільки відображається у результатах онлайн-пошуку, статтях на ScienceDirect, але зазвичай не з'являється у PDF-файлі статті чи друкованому вигляді. Така ідея, уперше представлена у 2016 році Е. Ібрахімом, має своїх прихильників і критиків. Перші спираються на зручність і можливість швидкої обробки змісту публікації. Опоненти аргументують свою думку ризиком поверхневого сприйняття дослідження. На нашу думку, графічні анотації будуть широко використовувати в майбутньому у зв'язку із цифровізацією всіх видів життєдіяльності людини. Вони стануть основним засобом просування результатів досліджень у соціальних мережах.

Що стосується виокремлення ключових слів до анотації, можемо зазначити, що вони наявні у всіх публікаціях, допомагаючи пошуковим системам та індексаторам знаходити необхідні статті. Є певні розбіжності у правилах їх оформлення, як-от написання кожного слова чи словосполучення з великої літери через крапку або ж з малої літери без розділових знаків, залежно від вимог журналу:

Retail operations. Mixed omnichannel strategy. Channel choice. Inventory management.

change human resource development organizational change organizations

Висновки і перспективи. Отже, ми можемо зробити висновок, що ефективна іншомовна письмова комунікація в академічному середовищі передбачає вміння створювати тексти різних жанрів на основі сформованих професійних умінь писемного мовлення, критичного мислення, самостійності та (само)рефлексії. Попри тенденцію до відхилення від консервативності наукової сфери, текст академічного дискурсу має відповідати інваріативним вимогам, що висувують світові наукові співтовариства до письмової наукової комунікації. Науково-академічний дискурс не є сталим явищем, а тому потребує регулярного перегляду і дослідження. Зосередження на таких характеристиках анотацій, як розмір, словниковий запас, граматики, форматування речень і абзаців, допомагає зробити її більш ефективною. Усі вищеперераховані ознаки є ключовою функцією анотацій, а саме звернутися до читача, викликати інтерес до публікації та популяризувати результати дослідження.

Перспективним напрямом подальших розвідок вважаємо вивчення валентності дієслів у науково-академічному дискурсі.

Список літератури:

1. Федішин М. Специфіка композиційної побудови англійських анотацій у галузі гуманітарних наук. *Наук. вісн. Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Сер. «Філологічні науки» (мовознавство)* : зб. наук. пр. 2017. № 8. Том 2. С. 121–125.
2. Черчата Л. М. Лексико-граматичні особливості анотації як жанру англійського академічного дискурсу. URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/75/part_3/28.pdf (дата звернення: 30.08.2022).
3. Яхонтова Т. В. Жанри первинної наукової комунікації: сучасні тенденції розвитку. URL: http://ddru-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2014/NV_2014_2/26.pdf (дата звернення: 30.08.2022).
4. Ahmad N. Siddiquei, Cynthia D. Fisher, George A. Hrivnak. Temporal leadership, team processes, and project team task performance. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0263786322001028> (дата звернення: 02.09.2022).
5. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/summary> (дата звернення: 05.09.2022).
6. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/abstract> (дата звернення: 05.09.2022).

7. Guangyan Ge, Yukun Xiao, Xiaobing Feng, Zhengchun Du. An efficient prediction method for the dynamic deformation of thin-walled parts in flank milling URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0010448522001361> (дата звернення: 05.09.2022).
8. Johannes Schönböck, Wolfgang Witteveen, Paul Lonauer, Carrie Kovacs, Mirjam Augstein, Stefan Pöchacker, Stefan Oberpeilsteiner. Using an Embedded Multi User Inverse Kinematic Solver for Intuitive Modeling and Simulation. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0010448522001154> (дата звернення: 12.09.2022).
9. London Journals Press Publishing Groundbreaking Research that Matters. URL: <https://journalspress.com/journals/> (дата звернення: 12.09.2022).
10. Lu Yang, Xiangyong Li, Ning Zhong. Omnichannel retail operations with mixed fulfillment strategies. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0925527322001918>] (дата звернення: 10.09.2022).
11. Mauro Bittencourt Dos Santos. The textual organization of research paper abstracts in applied linguistics. URL: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/text.1.1996.16.4.481/html> (дата звернення: 02.09.2022).
12. Mokwon Lee, Kokichi Sugihara, Deok-Soo Kim. Robust Construction of Voronoi Diagrams of Spherical Balls in Three-Dimensional Space. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S001044852200118X> (дата звернення: 11.09.2022).
13. Shah J. How to write abstract for a scientific journal article. Journal of Patan Academy of Health Sciences. 2017. № 4 (1). P.1–2. URL: https://www.researchgate.net/profile/Jay_N_jieyi_Shah/publication/319501358_How_to_write_abstract_for_a_scientific_journal_article (дата звернення: 04.09.2022).
14. Shizhe Peng, Wei Jiang, Lai Wei, Xiao-Lin Wang. A new cost-sharing preventive maintenance program under two-dimensional warranty. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0925527322001694> (дата звернення: 10.09.2022).
15. Summaries and Abstracts. URL: <https://www.uis.edu/ctl/wp-content/uploads/sites/76/2013/03/smreabs.pdf> (дата звернення: 30.08.2022).

Ivanova I. V., Potapenko L. V. Trends in current European scientific and academic discourse on the example of abstracts

The study touches upon the peculiarities of writing abstracts for foreign journals, taking into account rapid language modification processes. The purpose of the study is to determine the main trends of modern European scientific and academic discourse and characterize its formal and substantive features on the example of abstracts. The method of content analysis and comparative analysis was used in the research process, as well as typological approach to highlight the essential features of the phenomenon under investigation. The paper reveals the essence differentiates between the concepts of abstract and summary in English. The authors point out the functions abstracts to a scientific article perform as a kind of secondary communication. Abstracts to scientific articles of European journals are analyzed with a focus on form and content according to two criteria: compositional-structural and lexical-grammatical. Abstracts of the latest articles (2020–2022) from leading European magazines of various scientific fields, such as Design, Computer Engineering, Economics, Accounting, Humanities, Business Administration, etc., serve as research material. (for example, Computer-Aided Design, Computers & Industrial Engineering, International Journal of Production Economics, International Business and Management, etc.), which enables us to draw generalized conclusions about modern European trends. The compositional structure of the modern abstract to European publications is highlighted. The most frequent clichés to reveal structural elements are singled out. Changes in the stylistic and lexical-grammatical content of the abstract are theoretically substantiated and practically illustrated. A new format of abstracts – graphic or visual – is described. The authors conclude that despite the tendency to deviate from the conservatism of the scientific sphere, the text of the academic discourse must meet the invariant requirements that the world scientific communities put forward for written scientific communication. Scientific and academic discourse is not a constant phenomenon, and therefore needs regular review and research.

Key words: abstract, summary, scientific and academic discourse, research article, scientific communication.